MAJKA MARIJA KRUCIFIKSA KOZULIĆ

http://www.sestre-scj.hr/showItem/utemelj-zivotopis

Utažimo žeđ raspetom Kristu!
Majka Krucifiksa

Majka Marija Krucifiksa Kozulić sav svoj život je posvetila odgoju i obrazovanju siromašne djece i mladeži. Osnivateljica je i graditeljica karitativno-socijalnih ustanova u Rijeci i utemeljiteljica autohtone hrvatske redovničke zajednice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova.

Ona potječe iz bogate i vjerničke, lošinjske, brodovlasničke obitelji Kozulića koji su se sredinom 19. stoljeća iz Lošinja preselili u Rijeku.

SUŠAČKA OBITELJ KOZULIĆ

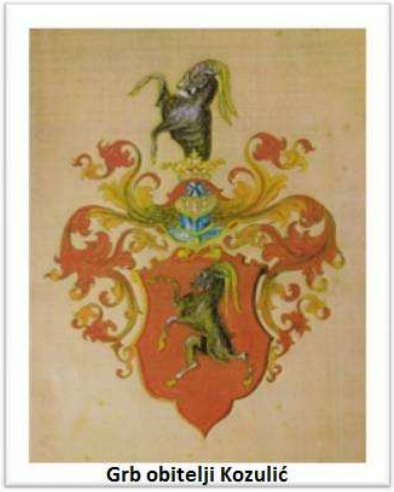
Grb obitelji Kozulić

U 18. stoljeću, kada škrta lošinjska zemlja više ne može hraniti pučanstvo koje se naglo razvilo, Lošinjani traže hranu u moru i na moru. Postaju ribari i mornari. U početku plove na tuđim brodovima da bi se ubrzo osamostalili i postali vlasnici vlastitih jedrenjaka. Sredinom 19. stoljeća Mali Lošinj ima jedanaest brodogradilišta među kojima i Kozulića.

Od bogata stabla lošinjskih Kozulića, jedna se grana toga roda doseljava 1804. godine u Rijeku na Sušak na predjelu Pećine, i ubraja se među najstarije Sušačke obitelji. Kozulići su 1823. ubrojeni u riječko plemstvo, jer su bili aktivni u gradskom i javnom životu i zastupništvu grada Rijeke, te zbog obnašanja mnogih javnih i časnih dužnosti primili su brojna odlikovanja. Car Franjo Josip I. odlikovao je Kazimira Kozulića, zbog posebnih zasluga titulom viteza ordenom željezne krune i nasljednom plemićkom titulom Kozulić Pećinski (Cosulich de Pećine). Kozulići su 1828. imali već svoje brodogradilište na Pećinama u Rijeci.

Kozulići su imali svoj vlastiti grb u kojem prema opisu B. Fučića: «Glavni heraldički motiv je koza jer su Kozulići u svom izvornom hrvatskom jeziku izvodili iz riječi koza svoje prezime (koza = Kozulić).» Kozulići su uglavnom svi bili trećoredci i poznati crkveni dobrotvori, osobito riječkih kapucina. Iz toga roda, podrijetlom lošinjskih, a zavičajno riječko-sušačkih, odnosno Kozulića Pećinskih potječe i Marija Kozulić.

DJETINJSTVO I MLADOST

Marija prvopričesnica

Marija Kozulić ugledala je svjetlo dana 20. rujna 1852. u Rijeci, u uzornoj, kršćanskoj, bogatoj i brodovlasničkoj obitelji, od oca Ivana Mateja Kozulića iz Malog Lošinja i majke Katarine r. Supranić iz Velog Lošinja. Njezin je otac bio kapetan duge plovidbe, koji je naslijedio svog oca Ivana Krstitelja u brodovlasničkoj karijeri. On je već

sredinom 19. stoljeća svojim vlastitim jedrenjakom Civiltà prevozeći putnike i robu bio u New Yorku u Americi. Majka je također iz veleposjedničke mornarske obitelji, a posvetila se odgoju brojne djece. Od jedanaestoro djece, petoro je ostalo na životu od kojih je Marija bila najstarija.

Djevojčica je krštena 26. rujna u velebnoj, starodrevnoj riječkoj zbornoj crkvi Marijina Uznesenja, a nadjenuli su joj ime Marija Nikolina. Marija je u krilu svoje obitelji primila dobar ljudski i kršćanski odgoj, i duhovno je formirana pri trsatskom svetištu Majke Božje, gdje je stupila u Treći red. Obiteljska korespondencija otkriva duboku pobožnost Kozulića, i njihovu međusobnu bliskost, nježnost, toplinu i vedro obiteljsko kršćansko ozračje i zajedništvo. Marija je bila najljubljenija kći Mima, kako su je roditelji zvali od milja, i kako je naziva otac u pismima s dalekih mora i oceana.

Marija u dobi od 15 godina

Molitva je u obitelji Kozulić bila vez jedinstva i blagoslova Božjega. Kao posebni štovatelji Presvetog Srca Isusova imali su u svojoj kući oltar Presvetog Srca Isusova. Častili su osobito Majku Božju Trsatsku, Majku svih milosti, i njoj su upravljali molitve za očeva sretna putovanja na dalekim morima.

Marija je završila građansku i glazbenu školu kod sestara benediktinki u samostanu Sv. Roka u Rijeci, a učiteljsku u Goriciji u Italiji. Budući da je imala sklonost prema glazbi, od djetinjstva je učila svirati, imajući svoje privatne učiteljice. Svirala je najprije spinet, a potom glasovir koji joj je otac kupio. Bila je učiteljica dječjeg vrtića i učiteljica glazbe. Poznavala je više stranih jezika: talijanski, njemački, francuski, mađarski i hrvatski. Davala je satove iz glasovira, te mađarskog i talijanskog jezika. Bila je stručna u šivanju i vezenju svih vrsta crkvenog ruha u svili i zlatu.

Živeći samozatajno u roditeljskom domu, Marija je pomagala majci u odgoju braće i sestara, te kućanskim poslovima. Njezina sestra Irena, kao prof. fizike i matematike, radila je u građanskoj školi u Rijeci. Brat Nikola je bio ing. elektrotehnike, a studij je završio u Zürichu u Švicarskoj. Brat Josip je umro 1885. za vrijeme školovanja u 22 godini života. Sestra Emilija je bila učiteljica i privatno je radila.

Marija je, premda kći ugledne obitelji, u svom srcu zarana imala istančani osjećaj i ljubav prema siromašnima i slabima, te težnju prema dubljem vjerskom i duhovnom životu.

MARIJA KOZULIĆ, AKTIVNA ČLANICA UDRUGE U TRSTU

Marija u dobi od 18 godina

Danas, nakon Drugog vatikanskog sabora, kada se Crkva na poseban način otvorila vjernicima laicima u nastojanju da ih što više potakne na dublji vjernički život i angažman u Crkvi i svijetu, potrebno je govoriti o svijetlim likovima našega naroda, među kojima je i Marija Kozulić, koji mogu biti najveći uzor današnjim laicima kako živjeti svoje poslanje.

Marija Kozulić je prema Svetom pismu ona «vrsna žena» (Izr 31,10), koja je nadvisila mnoge žene svoga vremena, ne svojim bogatstvom ili zlatom, nego mudrošću od Boga

darovanom. Nije ju zanimala prolaznost ovoga svijeta, ni ljepota ni bogatstvo, nego je odjelotvorila Evanđelje u svom životu i djelovanju. Jedno je desetljeće u Trstu djelovala kao pastoralna i socijalno-karitativna, aktivna laikinja, članica Pobožne Udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova.

Marijina se obitelj godine 1879. preselila iz Rijeke u Trst, zbog materijalnih poteškoća. Naime jedrenjak Civiltà, vlasništvo Marijina oca Ivana, čiju je komandu tada prepustio kapetanu Valčiću iz Trsta, potonuo je 1874. u Atlanskom oceanu blizu Odesse. Posada i kapetan su se spasili uz velike teškoće. Time je blistava povijest kapetana Ivana zvanog «Zanetto» završila. Potonuće jedrenjaka Civiltà ostavilo je posljedice materijalne naravi u cijeloj obitelji Kozulić, ali i duboke utiske na Marijin život.

Marija će kasnije postati spašavateljica brojne siročadi i siromašnih i napuštenih djevojčica – malih brodolomaca, ne samo od nevolja materijalne oskudice, nego od brojnih poroka ulice, brinući se za njihovo moralno i duhovno zdravlje. Stoga će je M. Szentmártoni i nazvati Božjom moreplovkom.

Da bi u nastalim materijalnim teškoćama pomogla svojoj obitelji, a osobito školovanju mlađih sestara i brata, Marija se najprije posvetila skrbi jedne bolesne gospođe u Trstu i Udinama. Potom se, budući da je bila vješta u šivanju i vezenju, zaposlila u jednoj radionici i trgovini crkvene odjeće u kojoj je bila suvlasnica.

Uz posao u radionici, Marija se dala svim marom i žarom na apostolat, pri kapucinskoj crkvi na Montuzzi, kao članica Pobožne udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova koju je osnovao 1879. u Trstu o. Arkanđeo iz Camerina, kapucin. Svoju apostolsku misiju u Trstu ovako opisuje: «Čim stigosmo u onaj strani grad (Trst), uz pomoć molitve našle smo dobroga duhovnoga oca u osobi velečasnoga gospodina Arkanđela iz Camerina, kapucina, koji je boravio u samostanu u gradu i koji je upravo osnovao Pobožnu udrugu Kćeri Presvetog Srca Isusova. Nakon nekog vremena tamošnjega našeg boravka, spomenuti je otac angažirao nas sve tri (rođene sestre Mariju, Irenu i Emiliju) u članstvu Udruge.» U Trstu se Marija sva prožeta ljubavlju prema Bogu i bližnjemu, posvetila vjerskoj i moralnoj pouci i pripremi brojnih djevojčica osobito siromašnih za svete sakramente, a skrbila je i za siromašne i umiruće po obiteljima, brinući da umru u milosti Božjoj pomireni s Bogom i s bližnjima.

Uza sav posao i apostolsku djelatnost u Udruzi u Trstu, Marija je nalazila vremena za molitvu i adoraciju i trajno je okupljala i druge te ih poticala na molitvu. Promicala je osobito pobožnosti Presvetom Srcu Isusovu i marijanske pobožnosti. Tada nije bilo modernih tehničkih pomagala, ni računala, stoga je Marija svojeručno prepisivala i umnažala brojne molitve i pobožnosti pojedinačno za svaku osobu i poštom ih razašiljala u Rijeku i Lošinj i druga mjesta. Na taj je način uspijevala organizirati molitelje «žive krunice» i druge molitve u obliku raznih devetnica, za razne crkvene blagdane i gotovo za sve blagdane Blažene Djevice Marije u crkvenoj godini. Marija je u Trstu bila jedna veoma aktivna članica Udruge i zapažena po svojoj pobožnosti i duhovnosti, te neumornom apostolskom djelovanju.

RAVNATELJICA UDRUGE U RIJECI

Marija u sredini s djecom Zavoda 1898.

Roditelji Marije Kozulić vratili su se iz Trsta u Rijeku početkom 1888. godine. Budući da su već bili stariji i pobolijevali, željeli su da se i Marija vrati u krug svoje obitelji u Rijeku.

Stekavši duhovno i apostolsko iskustvo u Trstu, Marija se vratila 1889. u svoj rodni grad Rijeku. U Trstu je još stvorila odluku da se po povratku u Rijeku sva posveti siromašnoj djeci i djevojkama. O. Arkanđelo ju je imenovao ravnateljicom riječkog ogranka Udruge. Tako je Marija Kozulić točno prije 120 godina započela svoju misiju u Rijeci.

U to vrijeme u gradu Rijeci koji je bio pod mađarskom upravom, vladale su teške socijalne prilike. Marija je bila žena svoga vremena i žena srca, osjetljiva za potrebe bližnjega i potrebe svoga vremena, grada i naroda. Kao zaljubljenica Božjega Srca, prepoznavala je žeđ za Bogom i potrebe za kruhom i ruhom u svom gradu. Uvidjevši siromaštvo u gradu Rijeci, Marija je kao laikinja utemeljila Zavod Presvetog Srca Isusova 1895., u kojem je našlo smještaj šezdesetak siromašnih djevojčica iz Rijeke i okolnih mjesta. Kasnije je Marija Kozulić primala u zavod siromašnu djecu iz svih krajeva naše domovine. Jedini uvjet za primanje u Zavod bilo je siromaštvo, bez obzira na vjeru i narodnost. Zavod je sagradila jedino s vjerom i pouzdanjem u Božju providnost, dobročinstvima građana grada Rijeke, te uz mnoge žrtve i odricanja. Iste je godine otvorila i dječji vrtić i blagdanski oratorij u čemu ju je podržao o. Feliks Pozzi, isusovac iz Kraljevice. Tako je osim skrbi za djecu Zavoda, Marija skrbila i za mnoštvo djece, oko tristo djevojčica izvan Zavoda, koja su dolazila na prehranu i vjersku pouku. U Zavodu su uz Mariju, radile kvalificirane učiteljice po pedagoškim načelima njemačkog pedagoga Fridricha Fröbela. Darovitu djecu iz Zavoda Marija je upućivala i pratila na daljnju izobrazbu u Trst, Veneciju, Goriciju, Rim i druga mjesta.

Godine 1897. Marija je pri Zavodu otvorila i radionice u kojima su poučavale djevojčice i žensku mladež raznim ručnim radovima, krojenju, šivanju, pletenju, vezenju, izrađivanju crkvene odjeće. Vrsnim radovima doprinosilo se uzdržavanju Zavoda.

Tako je Mariju njezino apostolsko laičko djelovanje u Crkvi u Trstu i Rijeci, dovelo da postane redovnicom i utemeljiteljicom redovničke zajednice, kako bi bolje organizirala mnogostruki apostolat u zauzetosti za najpotrebnije.

UTEMELJITELJICA REDOVNIČKE ZAJEDNICE

Majka Krucifiksa sa sestrama i bratom

Za Mariju Kozulić se može reći da je ona gotovo u potpunosti živjela redovničkim životom i prije nego je postala redovnicom. Zavjet je čistoće privatno položila prije 1879. kako to potvrđuje njezin duhovnik o. Samuel Maurović u svom pismu 11. kolovoza 1881. godine. Svojim životom i djelom ona se stavila na stranu siromašnih, prezrenih i napuštenih i time se radikalno, čitavim svojim bićem opredijelila za nasljedovanje Krista siromašnog i predanog u Očevu volju, odrekavši se svakog posjedovanja i navezanosti na zemaljska dobra.

Karizma Pobožne Udruge nije bila samo kontemplativno udruženje osoba, nego i apostolsko. Kada je fra Arkanđeo iz Camerina, kapucin osnovao Pobožnu Udrugu, on je već tada planirao osnutak redovničke zajednice. Napisao je svojeručno 1893. i Konstitucije za redovničku zajednicu. Marija je prepisala i proširila postojeće Konstitucije za Kćeri Presvetog Srca Isusova (Figlie del Sacro Cuore di Gesù), pod vodstvom o. Arkanđela, a odobrio ih je 6. srpnja 1899. senjsko-modruški biskup Antun Maurović. Time je osnovana nova redovnička zajednica na hrvatskom tlu, posvećena Presvetom Srcu Isusovu. Marija je 1904. obukla redovničko odijelo s još četiri sestre, i uzela ime s. Marija Krucifiksa (Raspeta). Tako se iz laičke Udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova razvila redovnička zajednica.

Glavna svrha ili karizma Družbe je općeljudski i vjerski odgoj i obrazovanje siromašne djece i ženske mladeži. U temelje Družbe Utemeljiteljica je ugradila radosno življenje i naviještanje dobrote i ljubavi Božjega Srca, udahnuvši joj kristocentričnu i marijansku duhovnost.

MAJKA KRUCIFIKSA U DOMU SV. JOSIPA U RISIKI

Svako dobro djelo prate križevi i različite poteškoće

koje sveci primaju iz Božje ruke u korist vlastitog savršenstva i posvećenja, a koje ih dovodi do zajedništva s Onim komu su povjerovali i svoj život posvetili i žrtvovali. I Majka Krucifiksa se u životu susretala s raznim poteškoćama i križevima, ali po snazi milosti Božje službenica je Božja ravno kročila ususret svome raspetom Zaručniku. Majka Krucifiksa je provela gotovo tri i pol godine u Risiki na otoku Krku. Kuću je Družbi darovala 1914. domaća mještanka Marija Brusić. Utemeljiteljica je kuću nadogradila i proširila, te otvorila malu privatnu kapelicu, i sirotište.

U to je vrijeme ravnatelj Zavoda Presvetog Srca Isusova u Rijeci, bio svećenik don Luigi Torcoletti, koji je bio poznat po svojoj protalijanskoj orijentaciji u gradu. On je 16. srpnja 1916. premjestio Utemeljiteljicu u Risiku, imenovavši je i nadalje generalnom glavaricom, a njezinu sestru s. Terezu postavio poglavaricom Zavoda i Samostana u Rijeci. Majka Krucifiksa je tom prigodom samo rekla: «Fiat Amor mio, Fiat» – Neka bude, Ljubavi moja, neka bude! Majka je prihvatila premještaj s predanjem i poslušnošću volji Božjoj. Risika je tada bila malo pusto i siromašno selo, a bilo je i vrijeme Prvog svjetskog rata te se posvuda raširila nestašica i glad. U Risiki je Majka sve vrijeme bila u službi siromašne djece i za njihovo je uzdržavanje obrađivala po prvi put zemlju, i odlazila u prošnju. Snagu je crpila iz molitve i sjedinjenja sa svojom raspetom Ljubavi, i na toj životnoj postaji još je više uronila i razvila duboku kontemplaciju, a svojim je duhovnim kćerima ostala uzor u krjeposti poslušnosti. U Risiki je Majka Utemeljiteljica ostala do prosinca 1919., iz koje se vratila bolesna u Rijeku.

BLAŽENA SMRT MAJKE MARIJE KRUCIFIKSE

Majka Marija Krucifiksa je svoj život istrošila u službi siromašne djece i mladeži, da bi oni živjeli u radosti i ljubavi Božjega Srca i Božje blizine. Ostvarujući svoje djelo prošla je kroz mnoge kušnje i nevolje, živeći od vjere i suobličujući se Kristu Raspetom.

Posljednjih je dana svoga života mirno i često ponavljala riječi, kako to samo sveci na kraju ovozemnog života mogu reći: «Rado ostavljam zemlju, jer sam ispunila svoje poslanje».

Svoju plemenitu i čistu dušu predala je Bogu Stvoritelju u zoru sv. Mihovila Arkanđela i preselila se u vječnu luku mira 29. rujna 1922., u 70 godini života, u Zavodu i Samostanu Presvetog Srca Isusova u Rijeci.

Vijest o njezinoj smrti potresno je odjeknula njezinim rodnim gradom Rijekom čijim se Apostolom i Majkom može zvati. Umrla je Majka Rijeke. Umrla je Majka brojne djece. Umrla je svetica, odjekivale su riječi iz mnogih usta. È morta una santa, čulo se na talijanskom jeziku. Na dan njezina sprovoda smjenjivale su se procesije njezinih poštovatelja. Ispraćena je na gradsko groblje Kozala, u nedjelju 1. listopada u 15,00 sati, gdje se slilo nepregledno mnoštvo: rodbine, duhovnih kćeri, brojne djevojčice i mladež koje su sipale cvijeće, noseći svijeće i lijući suze, te povorke građana grada Rijeke.

Majka Krucifiksa je u svim kušnjama života sačuvala poklad vjere i u svom je životu odjelotvorila Evanđelje. Nije se držala svjetovnih mjerila u svom ponašanju u životu, nego se, poput sv. Pavla, ponosila Kristovim križem. Stoga su na spomen-sličici u povodu njezine smrti riječi sv. Pavla: «Dobar sam boj bio, trku dovršio, vjeru sačuvao» (2 Tim, 4,7). Meni je svijet raspet i ja svijetu (usp. Gal 6, 14).

Trideseti dan nakon njezine smrti i građani grada Rijeke podigli su joj spomen-ploču u Zavodu Presvetog Srca Isusova, na kojoj su saželi program njezina života i djela ovim riječima:

U spomen Majke Marije Krucifikse Kozulić
(20. rujna 1852 - 29. rujna 1922)
Utemeljiteljica i generalna poglavarica Kongregacije Kćeri Presvetog Srca Isusova osnovane u Rijeci 1899.

Bila je prava Majka siročadi, siromašnih i napuštenih proviđajući im besplatno krov, zaklon, prehranu, odjeću, odgoj i obrazovanje. Prošla je blagoslivljajući sve, blagoslivljajući uvijek. Revnim djelima na slavu Božju i ljubavlju prema bližnjemu posvetila je svu svoju dušu jednostavnu, čistu, poniznu, hrabru bez uznositosti i

ozbiljnu bez strogosti. Zbrinute sirotice mole dobre ljude da mole za njihovu preljubljenu Majku da ubrzo primi nagradu neba, ona koja je za nebo živjela.

Mir duši njezinoj!

Vjerujemo da je Majka Krucifiksa zbog svoga djela i krjeposna života proslavljena kod Boga i molimo i nadamo se da će biti uzdignuta na čast oltara, stoga se za nju i priprema postupak za proglašenje blaženom i svetom.

s. Dobroslava Mlakić

Molitva

Gospodine Bože, Ti si odabrao Majku Mariju Krucifiksu Kozulić da širi ljubav Tvoga božanskog Srca među malenima i najpotrebnijima.
Proslavi svoju odabranicu čašću oltara da nam bude primjer i zagovornica na našem životnom putu i radu za rast Tvoga kraljevstva na zemlji.

Ponizno Te molim da mi po njezinu zagovoru udijeliš milost za koju Te sada posebno molim ...

Po Kristu Gospodinu našem.
Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu ...

Milosti primljene zagovorom Majke Marije Krucifikse javite na sljedeći kontakt.